

Seniorhøjskolen Odense

Program

Forår2022
Seniorhus Odense,
Toldbodgade 5
5000 Odense C

www.seniorhøjskolenodense.dk

Hvem er vi?

I 2008 var vi 3 seniorer, som savnede et kulturelt samlingssted i Odenses Nord Øst - område. Samme år blev der bygget et kulturhus oven over Vollsmose bibliotek. Vi blev budt indenfor i kulturhuset, hvor lokalerne var ideelle til en seniorhøjskole.

Vi havde stiftende generalforsamling den 18. november 2008. Bestyrelsen blev på 5 medlemmer, og Seniorhøjskolen NØ var hermed en realitet.

Den 1. januar 2013 valgte vi at flytte Seniorhøjskolen NØ til Seniorhus Odense, Toldbodgade 5, 5000 Odense C. Navnet ændredes samtidig til Seniorhøjskolen Odense, idet vi ønskede at henvende os til hele Odense.

Det er Seniorhøjskolens formål at deltage i folkeoplysende voksenundervisning for 50-årige og derover. Seniorhøjskolen skal virke gennem samfundsaktuelle oplysende foredrag og aktiviteter i form af samtale, samvær og sang.

Seniorhøjskolen er en daghøjskole fra kl. 10.00 – 15.30. Dagen forløber over et sammenhængende tema, hvor seriøsiteten fylder om formiddagen. Temaet fortsætter i en lettere udgave efter den fælles frokost.

For at styrke muligheden for at lære hinanden bedre at kende og skabe det åndelige fællesskab, som højskoletanken bygger på, er medlemstallet begrænset til max. 60 personer.

Seniorhøjskolens økonomiske fundament er medlemsbetaling samt tilskud fra Odense Kommune i henhold til aftenskoleloven.

Udover de faste temadage arrangeres studietur med bus 1 gang årligt.

Her findes samtlige oplysninger om Seniorhøjskolen Odense:

www.seniorhøjskolen odense.dk

Forår 2022

Indholdsfortegnelse:

Dato	Side
19.01 Tema ”De dødes stemmer”	4
”Skeletter afslører vaner og skavanker”	5
02.02 Tema ”Straf og Etik”	6-7
02.03 Tema ”Livsfortællinger”	8-9
06.04 Tema ”Tyskland efter 1945”	10-11
04.05 Studietur til Dannerhuset. Kulturhus Bryggen og Holmegaard Værk	12-15

Priser m.m.:

Medlemskab for foråret 2022 kr. 450.00

Medlemskab med 4 x frokost + 1 øl eller vand kr. 650.00

Medlemskab giver adgang til 4 temadage.

**Medlemskab for foråret 2022 betales senest den 01.01. 2022 til
Arbejdernes Landsbank
Reg.nr. 5389 konto nr. 0000515181**

Ikke-medlemmer er velkomne, hvis der er plads.

Enkeltdagsbetaling (inkl. frokost + 1øl eller vand) kr. 200.00

Tilmelding nødvendig til kipebr@pc.dk

**Generelle spørgsmål vedr. Seniorhøjskolen Odense:
e-mail: seniorhojskolen.odense@gmail.com**

Tema ” De dødes stemmer”

Onsdag den 19. januar

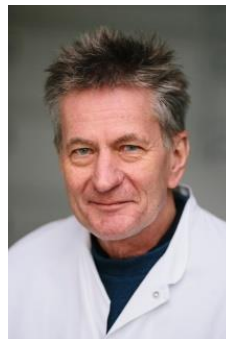
Kl. 10.00 – 12.00

Seniorhuset, Toldbodgade 5, Odense C

At give de døde en stemme

Ved Peter Mygind Leth, professor, dr. med.

Retsmedicinsk Institut.

Jeg havde engang en drabssag hvor et ægtepar var blevet brutalt myrdet. Lige-
ne blev senere fundet i et fiskenet. Sønnen til de afdøde udtalte til pressen, at
han var meget glad for, at hans forældre nu kunne få lov til at fortælle deres
historie. Det er faktisk en præcis beskrivelse af hovedformålet med en retsme-
diciners arbejde.

Dette foredrag omfatter retsmedicin i bred forstand. Der vil blive fortalt om,
hvordan retsmedicinen er organiseret i Danmark. Retsmedicinerens arbejde vil
blive illustreret med en række sager.

Formålet med en retsmediciners arbejde er blandt andet at afgøre, hvordan en
person er død, og hvordan det er sket. Det er det, man kalder dødsårsag og
døds måde. Ulykkes- og kriminalitetsforebyggelse er således en vigtig del af
retsmedicinerens arbejde og en vigtig del af den forskning, som foregår på de
retsmedicinske institutter.

En retsmediciner deltager også i såkaldte findesteds undersøgelser sammen
med politiet og kriminalteknisk center. Det drejer sig om undersøgelser, som
foregår på gerningsstedet, og de kan selvsagt finde sted på alle tider af døgnet.
Der vil altid blive foretaget findesteds undersøgelse i sager, hvor man mistæn-
ker drab.

Temadagen fortsætter

Kl. 13.00 – 15.30

Skeletter afslører skavanker

**Ved Jesper Lier Boldsen,
professor og forskningsleder,
Retsmedicinsk Institut, SDU.**

Skelettet er et levende organ, der forandrer sig gennem hele livet. Det gør det blandt andet muligt at bestemme alderen af et menneske ud fra, hvordan skelettet ser ud. Men skelettet reagerer også på sygdomme og traumer. De fleste af sådanne reaktioner vil følge os resten af livet, men for nogle, og især hvis vi har pådraget os dem i en tidlig alder, gælder det, at sporene udslettes. I dette foredrag vil jeg fortælle om de skavanker og sygdomme, som vi kan se på skeletterne fra fortiden og ud fra det trække tråde op til vores liv i dag.

Udgangspunktet for foredraget er den samling af mellem 16000 og 17000 skeletter fra Vestdanmark, som jeg administrerer for SDU på Retsmedicinsk Institut. Jeg har arbejdet med skeletterne i næsten 45 år, og jeg er blevet kloge-re på at læse dem hele vejen igennem. Det første skelet med en betydelig skavank, som jeg opdagede, var skelettet af en ung kvinde fra middelalderen. Hun led af spedalskhed. Derfra har undersøgelserne udviklet sig, så vi på skelet-samlingen kan se næsten enhver skavank eller dårlighed, som har plaget mennesker gennem tiderne.

Det er desværre ikke alle sygdomme og skavanker, der sætter sig spor på knoglerne. For at det sker, må personen først blive syg eller komme ud for et knoglebrud. Supplerende må personen overleve længe nok til, at sygdommen sætter spor eller bruddet begynder at hele. De sygdomme og skavanker vi ser på skeletterne skyldes derfor ikke umiddelbart dødelige tilstande; men de for-øgede generelt menneskers risiko for at dø.

Mennesker fra fortiden havde generelt færre skavanker på skeletterne, end vi ser blandt mennesker i dag. Det skyldes ikke, at vi lever farligere i dag, snare-re tværtimod. I dag overlever vi blot meget bedre, end man gjorde i fortiden. Derfor når vi at opsamle flere skavanker end vores forfædre gjorde i deres meget kortere liv.

Tema ”Straf og etik”

Onsdag den 2. februar

Kl. 10.00 – 12.00

Seniorhuset, Toldbodgade 5, Odense C

Ved lektor og forskningsleder,

Linda Kjær Minke.

Enhedsleder Jan Wetke Jensen, samt en indsat fra fængslet Søbysøgaard

På denne temadag skal vi se nærmere på, hvad der kendetegner forholdene under fuldbyrdelse af straf. En enhedschef og en indsat fra den lukkede fængselsafdeling på Søbysøgaard fængsel vil fortælle om deres hverdag i det lukkede fængsel og om fængslets forskellige aktiviteter, der bidrager til resocialisering, imens Linda Kjær Minke, der er professor på Juridisk Institut, Syddansk Universitet bl.a. vil belyse de negative sider af et fængselsophold og betone hvilke forhold, der henholdsvis understøtter eller modvirker resocialisering. Når en borger overtræder lovens regler, er fængselsstraffen den strengeste sanktion, som domstolene kan idømme. I 2019 idømte domstolene en ubetinget fængselsstraf i 8.065 tilfælde. Heraf skyldtes 6.051 af dommene overtrædelse af straffeloven. Når dommen er afsagt, er det kriminalforsorgens opgave at fuldbyrde straffen. Det kan ske i en af kriminalforsorgens 14 fængsler, der råder over omtrent 2200 pladser, hvoraf cirka 1.100 pladser er i åbent fængsel.

Under fængselsopholdet er de dømte underlagt straffuldbyrdelseslovens regler. Den indledende bestemmelse i straffuldbyrdelseslovens § 3 lyder, at fuldbyrdelse af straf skal »ske med fornøden hensyntagen såvel til straffens gennemførelse, som til behovet for at hjælpe eller påvirke den dømte til at leve en kriminalitetsfri tilværelse.« Kriminalforsorgen skal vægte de to delopgaver af straffens gennemførelse og den resocialiserende opgave (hjælpe eller påvirke den dømte) lige højt.

Kriminalforsorgens virksomhed er baseret på principprogrammet, der blev vedtaget i 1993. Det mest grundlæggende princip

er normaliseringsprincippet, der henviser til, at forholdene i fængslet skal indrettes sådan, at de mindst muligt afviger fra dagligdagen uden for fængslerne. Dette vil give mindre grundlag for aggression, mindre apati og begrænse de negative sider af fængselsopholdet.

Temaet fortsætter ved Linda Kjær Minke

Kl. 13.00 – 14.30 Film

Efter frokostpausen skal vi se filmen 'R' fra 2010, der følger en ung mands møde med det danske fængselssystem og hans kamp for at klare sig. Filmen er optaget i Horsens Statsfængsel med tidligere indsatte i enkelte roller.

Rune afsoner en voldsdom på to år i Horsens Statsfængsel. Her bliver han sat til at gøre det beskidte arbejde med at distribuere narkotika mellem afdelingerne.

Dansk titel: R

Udgivelsesdato: 22. april 2010 (Danmark)

Instruktører: Michael Noer, Tobias Lindholm

Instrueret af: Tobias Lindholm og Michael Noer

Priser: Bodilprisen for bedste danske film, MERE

Medvirkende

Mureren: Roland Møller. Rune: Pilou Asbæk.

Dulfi: Al-Jabouri Rashid og Omar: Shargawi

Kl. 14.30 – 15.30 Afslutter temaet med

spørgsmål og debat.

Tema ”Livsfortællinger”

Onsdag den 2. marts

Kl. 10.00 – 12.00

Seniorhuset, Toldbodgade 5, Odense C

Ved Marianne Horsdal, som bor på Nordfyn. Dr. Phil. Professor emerita i uddannelsesforskning ved Syddansk Universitet.

Marianne Horsdal har i mere end 30 år forsket i livsfortællinger og skrevet adskillige bøger om og med fortællinger, bl.a. Danmark mit Fædreland (1991),

Livets fortælling i 1999

Tilværelsens fortællinger (2017).

I 2021 har hun udgivet **Feudale fortællinger**, der bl.a. handler om hendes opvækst i Skyttehuset ved Hverringe gods på Hindsholm.

Feudale fortællinger er hendes skønlitterære debut

Temaet fortsætter

Kl. 13.00 – 15.30

Eftermiddagen vil forløbe med fortælling og sang.

Ved Amanda Brandenhoff og Pia Sigmund, som er fortællere.

Vi har fortalt historier i mange år for både voksne, børn - og babyer. Vi fortæller historier i Odense Fortællekreds og mange andre steder. Vi elsker at fortælle! Vi vil fortælle nogle af vores egne yndlingshistorier og om baggrunden for vores store glæde ved og interesse for historiefortællingen. Måske giver vi også et par gode ideer til, hvordan I, der lytter, kan fortælle - ?

Amanda fortæller en historie af forfatteren Henrik Hohle Hansen og siger: ” Henrik Hohle Hansen har skrevet en række eventyr befolket af kendte skikkelser som for eksempel hekse, prinsesser, konger og trolde. Samtidig har fortællingerne et særligt tvist, som gør dem ganske enestående. Eventyret om *Lilleputten og Jætten* er en historie om kærlighed og mod. De to væsner er meget forskellige og er desuden hver især uønsket i den andens familie. Alligevel finder de sammen en kærlighedens vej i livet.” Desuden vil hun fortælle en historie af Kim Fupz Åkeson og det korte portugisiske eventyr *Smid de gamle ud*, som også kunne kaldes *Djævelen og Kongen*.

Fotograf Asim Iqbal

Pia vil fortælle historien om *De kinesiske krukker*, der handler om den måde, vi ser verden på. Ser vi med venlige øjne på hinanden, vil verden åbne sig for os og blive lys. Hun vil fortælle sufihistorien om *De 1000 spejle* og historien om *Kvinden fra Hawaii*, der viser, at alderdommen også kan være smuk.

Pia er formand for Måle Fortælleteaters bestyrelse.

Blandt Pias udgivelser er: en serie med historier fra vore indvandrerlande, Historiebazaren, en biografi om sin *Oldemor Erna*, som er en beretning om en pioner og hendes tid; *biografiske artikler*, senest om fotografen Andrea Gormard i Odensebogen 2022; *Det flyvende tæppe, eventyr fra mange lande og Odense Fortællekreds' historie*.

15.30 Generalforsamling. Indkaldelse og dagsorden i henhold til vedtægter

Tema ”Tyskland efter 1945”

Onsdag den 6. april

Seniorhuset, Toldbodgade 5, Odense C

Kl. 10.00 – 12.00

Ved Karl Christian Lammers, lektor emeritus

Efter at Tyskland var blevet besejret i maj 1945, indtog de allierede sejrherre landet og opdelte det i 4 besættelseszoner. Voksende uenighed mellem dem resulterede i en voksende deling. Det resulterede i, at der i 1949 blev oprettet to stater, Vesttyskland og DDR. De fik en forskelligartet udvikling. Mens Vesttyskland - med støtte fra USA - hurtigt fik en økonomisk vækst og velstand, måtte DDR længe døje med at betale krigsskadeserstatninger til Sovjet. Mens der i vest blev etableret et stabilt parlamentarisk demokrati, indledtes i DDR fra 1952 opbygningen af socialismen, hvilket førte til voksende flugt fra DDR. Mens Vesttyskland hurtigt blev accepteret og internationalt anerkendt, skulle DDR vente indtil 1973, inden landet blev anerkendt af Vesten. Forholdet mellem de to tyske stater var frem til 1972 så godt som ikke eksisterende, men med den vesttyske anerkendelse af Staten DDR normaliseredes forholdet.

Sammen med Berlinmuren fra 1961 førte det til en stabilisering af DDR, der holdt sig frem til slutningen af 1980erne. Den økonomiske og sociale afstand mellem de to stater blev dog øget, og med den indre liberalisering i Sovjet og andre socialistiske lande voksede også i DDR kravet om reformer og liberalisering. Det var baggrunden for de demonstrationer og nye flugtstrømme, der fra september 1989 destabiliserede DDR og tvang regimet til mindre reformer, der kulminerede, da muren uventet blev åbnet 9. november 1989. Det blev begyndelsen til enden for et selvstændigt DDR, og det endte med, at DDR i oktober 1990 blev lagt sammen med Vesttyskland. Det forenede Tyskland gevandt fuld suverænitet. Der kom en afsluttende ordning mht. Tyskland, der de facto betød fred, og den allierede besættelse af Berlin ophørte. Tyskland kunne som fuldt ligeberettiget og suveræn vende tilbage på den internationale scene.

Kunst og kultur

i Tyskland efter Anden Verdenskrig

Kl. 13.00 – 15.30

Ved Karin Wolgast, cand.mag. i tysk historie og filosofi, ph.d. i tysk, specialisering i litteratur og teater

Efterkrigstidens Vesttyskland har man kaldt for et under. Erhvervslivet boomer, godt hjulpet på vej af Marshallplanen. De sønderbombede byer skal bygges op på ny, og tyskerne opdager glæden ved at få nyt køkken, køre i egen bil og rejse på ferie. Mens reklamer, radio og fjernsyn når ud til masserne, melder forfatterne i Gruppe 47 sig i koret af offentlige stemmer og læser deres historier op, som befolkes af hjemvendende soldater og fordrevne landsmænd, Trümmerfrauen og sortbørshandlere, medløbere og overløbere.

Kunstmalere og teaterfolk forsøger at finde deres egne ben i en ny tids virkelighed, hvor retssystemet kæmper med arven fra den nazistiske fortid.

Tyskland i dag nåede før corona-krisen en økonomisk top og mærkede et Wirtschaftswunder nr. 2.

Efter Brexit vil Tyskland fremover være den stærkeste magt i EU. Derfor kan det være oplysende at kigge tilbage og forsøge at forstå 1950ernes retroflair.

Foredraget vil give et overblik over situationen i efterkrigstidens tyske kunst og kultur. Du vil høre om Heinrich Böll, Günter Grass og Sigfried Lenz, og du vil bl.a. se billeder af Emil Nolde og møde nogle af de tyske arkitekter, som skal bygge byerne op, og som genoptager ideer fra Bauhaus.

Studietur til Dannerhuset, Kulturhus Bryggen og Holmegaard Værk

Onsdag den 4. maj 2022

Kl. 07.30   **Afgang Rosengårdscentret – p. plads v. gul indgang**

Kl. 10.00   **Ankomst Dannerhuset**

Kl. 10.00 - 12.00   **Foredrag i og om Dannerhuset**

Kl. 12.30 - 13.45   **Frokost i kulturhuset Bryggen**

Kl. 13.45 - 15.05   **Fortsætter frem til Holmegaard Værk**

Kl. 15.05 - 17.00   **Rundvisning m.m. på Holmegaard Værk**

Kl. 17.00   **Hjemkørsel til Odense**

Kl. 18.30   **Forventet ankomst til Odense**

Pris for medlemmer kr. 775.00 – ikke medlemmer kr. 875.00

Inkluderet i prisen er: Bus tur-retur, kaffe og ½ bolle. Foredrag i Dannerhuset. Frokost m. valgfri øl eller vand. Kaffe og kage. Entre samt rundvisning på Holmegaard Værk. Valgfri øl eller vand på hjemturen.

Tilmelding for medlemmer fra den 1. december 2021

For ikke medlemmer fra den 19. januar 2022

Betaling senest den 1. april 2022, se kontonummer side 3

Bemærk: Indbetaling er bindende fra den 1. april 2022

Dannerhuset

Kl. 10.00 – 12.00

Danner Stiftelsen er en privat organisation, som arbejder for at skabe respekt, ligeværd og lige muligheder mellem kønnene og en verden fri for vold mod kvinder og børn.

Foredraget varetages af frivillige, og her kan privatpersoner og grupper få et indblik i organisationen, Danners særlige historie (fra græsrodsbevægelse til professionel organisation), vores viden om og arbejde med vold i nære relationer, krisecenteret, Danner og frivillighed, og hvad du kan gøre for at hjælpe.

”Undertegnede Louise Christine Lensgrevinde af Danner, Kong Frederik d. 7.’s enke, meddeler herved min fuldmagt til i mit navn og på mine vegne at oprette og søge Kongelig Confirmation på fundatsen af en stiftelse for trængende Fruentimmer af Arbejderklassen med det Formål at yde, uden nogen som helst vederlag, Fribolig.”

Sådan skrev Grevinde Danner i et brev i 1873, og det blev starten på huset i Nansensgade, som de fleste kender som Dannerhuset, og som huser organisationen Danner. Brevet hænger i kopi på en af de indre skorstene inde i huset til minde om den helt særlige dame, der opførte det.

Se mere på www.danner.dk

Kl. 12.30 - 13.45

Frokost i kulturhuset Bryggen

**Der kan vælges mellem
Stjernesked eller Pariserbøf
m. valgfri øl eller vand.**

Der betales særskilt for drikkevarer.

Kulturhuset Islands Brygge stod færdigbygget i 2002 og er tegnet af Fogh og Følner's arkitektfirma. Med en fornem placering ved Islands Brygges havnefront ligger kulturhuset lige midt i havneparkens smørhul med petanque banen og havnebadet som naboer. Kulturhusets midterste del er overdækket af en stor "svævende" tagflade med vinduer fra gulv til loft, hvilket giver husets besøgende en storslået udsigt til vandet og Københavns havne-skyline.

Kl. 15.05 - 17.00 Rundvisning m.m. på Holmegaard Værk

Kom helt tæt på livet på Holmegaard, og bliv blæst bagover af historien om Danmarks første, sidste og eneste eksisterende glasværk. Det er her, at ikoniske stykker glas som Provence-skålen, Skibsglassene, Lotusstagen og Blixen-vasen er tænkt, formet og født.

Holmegaard Værk – Kunst for alle

Holmegaard værk er Danmarks nye hot spot for kunsthåndværk og tradition, hvor vi formidler fortiden som inspiration for fremtiden. I et partnerskab mellem museum, kommune og kulturliv løfter vi den danske designtradition til et niveau, den ikke har været på siden 1950'erne og 1960'erne, og med fokus på det gode kunsthåndværk og det innovative design puster vi til en industri, der siden 2008 har været uddød i Danmark.

Pablo Picassos keramik

I foråret 2022 kan du opleve Picassos keramik på Holmegaard Værk, når museet debuterer med sin første internationale særudstilling. Her byder vi Pablo Picasso op til dans med en udstilling, der zoomer helt ind på den verdenskendte kunstners keramiske produktion.

Forbered jer på en oplevelsesrig dag med glaskunst, keramik, kulturhistorie og natur i højsædet – alt sammen krydret med gastronomi på højt niveau.

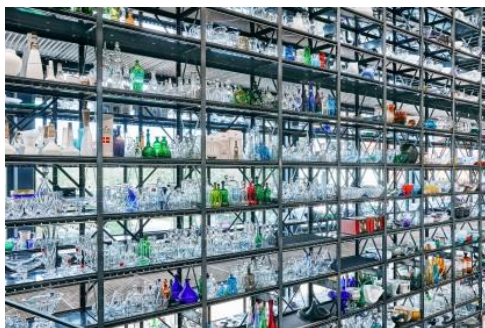

En verden af design, kunsthåndværk og historie

Da Holmegaard Glasværk måtte lukke, blev værket forladt og efterladt koldt og stille. Nu er her atter liv. Hør om en arbejdsplads, hvor en søn følger i fars fodspor, og hvor hårdt arbejde, stædighed og nysgerrighed betaler sig. Om Danmarks største glaskunstnere, der katapulterer Holmegaard og dansk glas langt ud i verden.

Udover at tilbyde podcast til ørerne, har vi indhyldet glasværket i de smukkeste lysinstallationer og animationer, der vil få dit hjerte til at banke lidt hurtigere.

Gå på opdagelse i både skiftende og permanente udstillinger af det mest fortryllende glaskunst, der kan tage pusten fra de fleste, og læg hovedet tilbage, mens en syv meter høj reol fyldt med **glas-kunst** fra hele Holmegaards historie tårner sig op foran dig.

www.museerne.dk/holmegaard-vaerk

Bestyrelsen anno 2021

Per Brochstedt, formand
Bådvej 28, 5240 Odense NØ
Tlf. 7594 4567/2011 0342
e-mail: kipebr@pc.dk

Inger Bartholin, næstform. og sekr.
Rughøjvænget 6A
5250 Odense SV
Tlf. 3136 1520
e-mail: ingerbartholin@gmail.com

Lars Knudsen, kasserer
Torvegade 28 2.tv
4200 Slagelse
Tlf. 2011 2902 e-mail: larsknudsen01@gmail.com

Lene Vinde Foged
Prins Valdemars Vej 17
5000 Odense C
Tlf. 2991 7421
e-mail: lenevindefoged@gmail.com

Peter Grundt Larsen, It-ansvarlig
Kragemosen 42
5250 Odense SV
Tlf. 2330 1624
e-mail: grundt.pgl@gmail.com

Suppleanter

Grethe Bech, grethe.bech@mail.tele.dk, tlf. 2165 5592
Peter Mikkelsen, peteriseden@gmail.com, tlf. 3195 7544